

Sygn. akt I CSK 113/21

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa J. M.
przeciwko P. S.A. w W. i [...] Szpitalowi [...] w L.
o rentę, ustalenie, ewentualnie o odszkodowanie i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 lipca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 10 stycznia 2020 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
 - 2) oddala wniosek pozwanego [...] Szpitala [...] w L.**
- o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód J. M. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 stycznia 2020 r., którym zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 6 czerwca 2018 r., zasądzający od pozwanego P. S.A. *in solidum* z pozwanym (...) Szpitalem (...) w L. kwotę 12 735 zł miesięcznie tytułem renty za okres wrzesień 2012 - marzec 2015 r. oraz kwotę 8560 zł miesięcznie tytułem renty na przyszłość. Zmiana wyroku polegała na oddaleniu powództwa w całości.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

W niniejszej skardze oparto się na przyczynach przyjęcia skargi do rozpoznania wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Skarżący dostrzegł

następujące zagadnienie prawne: Czy jeśli pacjent na podstawie art. 18 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta wyrazi zgodę na dany zabieg operacyjny albo zastosowanie metody leczenia lub diagnostyki stwarzających podwyższone ryzyko dla pacjenta, który niesie ze sobą wysokie ryzyko powikłań, to w ramach jednej hospitalizacji podmiot świadczący usługi medyczne ma prawo dokonywać kolejnych takich samych zabiegów operacyjnych, zastosować metody leczenia lub diagnostyki stwarzające podwyższone ryzyko dla pacjenta bez uzyskiwania od pacjenta kolejnej zgody na kolejny zabieg operacyjny, zastosowanie metody leczenia lub diagnostyki stwarzające podwyższone ryzyko dla pacjenta?

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał już, że powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. - zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 - niepubl.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 - niepubl.). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy zatem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 - niepubl.).

Wskazane zagadnienie nie spełnia powyższych wymagań. Jego rozwiązanie nie wpłynęłoby bowiem na podstawę orzekania w sprawie. Sąd odwoławczy ustalił

bowiem, że nawet jeśli w sprawie doszło do wadliwego wyrażenia zgody na zabieg medyczny, to w świetle ustaleń stanu faktycznego sprawy okoliczność ta nie pozostawał w związku przyczynowo-skutkowym z doświadczeniem przez powoda powikłań po tym zabiegu. Należy też dodać, że samo założenie, że skarżący nie został poinformowany o ewentualnych negatywnych następstwach zabiegu pozostaje w świetle sprawy wątpliwe, zważywszy na fakt chęci po stronie powoda do podjęcia leczenia oraz kilka rozmów na temat charakteru zabiegu, jakie odbył z personelem szpitala.

Z kolei dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 - niepubl.). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepubl.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.).

Skarżący podnosi, że oczywista zasadność skargi wynika z naruszenia art. 18 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta w zw. z art. 9 ust. 2 tej ustawy oraz art. 5, 6, 56, 58, 60 i 74 k.c. poprzez dokonanie wykładni tekstu dokumentu zgody podpisanego przez powoda wbrew jego literalnemu brzmieniu. Powód wiąże oczywistą zasadność skargi również z naruszeniem art. 278 k.p.c. poprzez nieskorzystanie przez Sąd odwoławczy z wiadomości specjalnych odnośnie do zakresu merytorycznego czynności leczniczych „angiografia rdzeniowa” oraz „embolizacja”.

Sąd Najwyższy nie podziela stanowiska skarżącego w tym zakresie. Podobnie bowiem jak zagadnienie prawne zaproponowane przez powoda, cała argumentacja dotycząca występowania oczywistej zasadności została

skonstruowana w odniesieniu do wadliwości zgody wyrażonej przez pacjenta. Tymczasem zaskarżony wyrok zapadł w oparciu o ustalenie, że nawet jeśli powód wyraził zgodę w sposób wadliwy, nie mogło to pozostawac w związku przyczynowym z doznanymi potem przez niego niepożądanymi skutkami zabiegu. Dodatkowo należy przypomnieć, że te same argumenty nie mogą dotyczyć zarówno skomplikowanego problemu prawnego, przedstawionego jako zagadnienie prawne, jak i dowodzić oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisu prawa o jednolitej wykładni. Ten sam problem nie może być bowiem jednocześnie tak złożony, że wymaga to interwencji Sądu Najwyższego i tak oczywisty, że z jego rozpoznaniem poradzi sobie sprawnie przeciętny prawnik (por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2008 r., III CSK 64/08, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c.